

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา โดยทำการศึกษาข้อมูลปฐมภูมิจากสมาชิกและผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอของจังหวัดตาก จำนวน 8 สหกรณ์ โดยมีขั้นตอนคือ

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูล 2 ส่วนคือ ข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ

1) ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามสมาชิกสหกรณ์จำนวน 375 คนและผู้จัดการสหกรณ์ จำนวน 8 คน โดยเป็นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของสมาชิกและผู้จัดการสหกรณ์ บทบาทการดำเนินงานของสหกรณ์และการตอบสนองความต้องการของสมาชิก ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ และการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมของสหกรณ์การเกษตรจังหวัดตาก

2) ข้อมูลทุติยภูมิ ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวความคิดทางด้านสหกรณ์ และผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรจังหวัดตาก จากเอกสารทางวิชาการ วารสาร ผลงานวิจัย เอกสารเผยแพร่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่กรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งรายงานประจำปีของสหกรณ์การเกษตรจังหวัดตาก

3.1.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอในจังหวัดตาก จำนวน 8 สหกรณ์ ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด สหกรณ์การเกษตรบ้านตาก จำกัด สหกรณ์การเกษตรสามเงา จำกัด สหกรณ์การเกษตรแม่สอด จำกัด สหกรณ์การเกษตรพบพระ จำกัด สหกรณ์การเกษตรแม่ระมาด จำกัด สหกรณ์การเกษตรท่าสองยาง จำกัด และสหกรณ์การเกษตรอุ้มผาง จำกัด ซึ่งมีสมาชิก ณ วันที่ 1 มกราคม 2545 จำนวนทั้งสิ้น 6,390 คนและผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรทั้ง 8 สหกรณ์ จำนวน 8 คน

2) ขนาดกลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ เพื่อเป็นตัวแทนของประชากร จำนวน 375 คน ใช้ตารางสำเร็จรูปที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 และมีความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ โดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1967) สำหรับการคัดเลือก

กลุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (proportional stratified random sampling) จากประชากรทั้งหมด จากนั้นจึงใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) โดยใช้ตารางตัวเลขสุ่ม (table of random numbers)

สูตรคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ดังนี้

$$n_i = \frac{n N_i}{N} \quad \text{โดยที่ } n_i = \text{จำนวนตัวอย่างที่จะสุ่มจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม}$$

n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

N_i = จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

รายชื่อสหกรณ์	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
สหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด	1,028	60
สหกรณ์การเกษตรบ้านตาก จำกัด	1,455	85
สหกรณ์การเกษตรสามเงา จำกัด	864	51
สหกรณ์การเกษตรแม่สอด จำกัด	1,362	80
สหกรณ์การเกษตรพบพระ จำกัด	565	33
สหกรณ์การเกษตรแม่ระมาด จำกัด	651	38
สหกรณ์การเกษตรท่าสองยาง จำกัด	149	9
สหกรณ์การเกษตรอุ้มผาง จำกัด	316	19
รวม 8 สหกรณ์	6,390	375

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลของการศึกษานี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามแนวทางของวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

3.2.1 แบบสอบถามสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อศึกษาถึงลักษณะทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพหลัก รายได้ พื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตร ระยะเวลาการเป็นสมาชิกและเหตุผลในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์

ตอนที่ 2 เพื่อสำรวจบทบาทของสหกรณ์ ในการตอบสนองความต้องการของสมาชิกในการดำเนินงานแต่ละด้าน ได้แก่ ธุรกิจเครดิต ธุรกิจการซื้อ ธุรกิจการขายผลผลิต ธุรกิจออมทรัพย์ การส่งเสริมการเกษตร และการศึกษาอบรม

ตอนที่ 3 เพื่อรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับความพึงพอใจ ของสมาชิกสหกรณ์ในการดำเนินงานของสหกรณ์

3.2.2 แบบสอบถามผู้จัดการสหกรณ์การเกษตร ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้จัดการสหกรณ์การเกษตร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้จัดการสหกรณ์

ตอนที่ 2 เพื่อรวบรวมจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ข้อจำกัด ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านต่างๆ

3.3 สถิติที่ใช้ในการศึกษา

การอธิบายข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ใช้สถิติอย่างง่ายมาอธิบายเชิงพรรณนา ประกอบด้วย

3.3.1 ค่าความถี่และค่าร้อยละ เพื่อแจกแจงความถี่ของลักษณะทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ และผู้จัดการสหกรณ์ รวมทั้งบทบาทของสหกรณ์การเกษตรในการตอบสนองความต้องการของสมาชิก

3.3.2 ค่าเฉลี่ย เพื่อระบุความพึงพอใจของสมาชิก ที่มีต่อบทบาทการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยใช้วิธีคิดคำนวณหาน้ำหนักค่าคะแนนเฉลี่ย (weight mean score : WMS) ของระดับความพึงพอใจ โดยใช้สูตรหาค่าเฉลี่ยตามแบบของ Thanupon Sunila (1986 : 44) ดังนี้

$$WMS = \frac{3f_1 + 2f_2 + 1f_3}{TNR} \quad \text{ซึ่ง } WMS = \text{น้ำหนักค่าคะแนนเฉลี่ย}$$

f_1 = จำนวนความถี่ที่ระบุความพึงพอใจมาก

f_2 = จำนวนความถี่ที่ระบุความพึงพอใจปานกลาง

f_3 = จำนวนความถี่ที่ระบุความพึงพอใจน้อย

TNR = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด มีค่าเท่ากับ

$$f_1 + f_2 + f_3$$

โดยกำหนดเกณฑ์คะแนนค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.66	หมายถึงความพึงพอใจในบทบาทของสหกรณ์ การเกษตร จังหวัดตาก สมาชิกมีความพึงพอใจน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.67 – 2.33	หมายถึงความพึงพอใจในบทบาทของสหกรณ์ การเกษตร จังหวัดตากสมาชิกมีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.00	หมายถึงความพึงพอใจในบทบาทของสหกรณ์ การเกษตร จังหวัดตาก สมาชิกมีความพึงพอใจมาก

3.3.3 ค่าไควสแควร์ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร ได้แก่ อาชีพและรายได้ของสมาชิกว่ามีความสัมพันธ์กับบทบาทด้านต่างๆ ของสหกรณ์หรือไม่

3.3.4 SWOT Analysis นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ข้อจำกัด และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรจังหวัดตาก